Załącznik do uchwały Nr XXXIX/685/VIII/2020
RADY MIASTA POZNANIA
z dnia 8 grudnia 2020 r.

Przepisy porządkowe
w komunikacji miejskiej (lokalnym transporcie zbiorowym)
organizowanej przez Miasto Poznań

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1

Do przestrzegania przepisów porządkowych w komunikacji miejskiej (lokalnym transporcie zbiorowym) organizowanej przez Miasto Poznań obowiązani są odpowiednio pasażerowie, prowadzący pojazdy, kontrolerzy biletowi oraz personel nadzoru ruchu.

§ 2

Użyte w przepisach porządkowych określenia oznaczają:

1) operator – podmiot świadczący, na podstawie umowy zawartej z Zarządem Transportu Miejskiego w Poznaniu (dalej: ZTM), usługi przewozowe w ramach komunikacji miejskiej;
2) pasażer – osoba, która zawarła umowę przewozu;
3) pojazd – autobus lub tramwaj wykorzystywany w komunikacji miejskiej;
4) przewóz – transport osób, rzeczy i zwierząt domowych;
5) przystanek – przystanek komunikacyjny; oznakowane właściwymi znakami drogowymi miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów z pojazdu na danej linii komunikacyjnej oraz miejsce, w którym umieszcza się informacje dotyczące godzin odjazdu pojazdów.

Rozdział 2

Przewóz rzeczy

§ 2

1. Dopuszcza się, z zastrzeżeniem ust. 2, przewóz w pojazdach rzeczy mających charakter bagażu podręcznego, o wymiarach nieprzekraczających:
   1) dla rzeczy nieforemnych: 90 x 75 x 40 (cm);
   2) dla rzeczy podłużnych: 12 x 12 x 220 (cm);
   3) dla rzeczy płaskich: 100 x 90 x 10 (cm);
   4) dla instrumentów muzycznych: 130 x 70 x 50 (cm).
2. Wymiary, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:
   1) przenośnych instrumentów muzycznych przewożonych w specjalistycznych futerałach ochronnych;
   2) złożonych sztalug;
   3) wózków inwalidzkich;
   4) wózków dziecięcych;
   5) rowerów.
3. Zabrania się przewozu rzeczy w ilościach masowych oraz o wymiarach i właściwościach uniemożliwiający ich bezpieczne umieszczenie i przemieszczenie.

Rozdział 3

Przewóz innych środków transportu

§ 3

Dopuszcza się przewóz w pojazdach oznakowanych odpowiednimi piktogramami:

1) wózków inwalidzkich, w tym wyposażonych w silniki elektryczne, pod warunkiem, że:
   a) wymiary wózka nie przekraczają wymiarów:
      - długość całkowita: 120 cm,
      - szerokość całkowita: 70 cm,
      - wysokość całkowita: 109 cm,
   b) wózek można obrócić wewnątrz pojazdu, w miejscu wokół własnej osi,

c) wózek zostanie prawidłowo ustawiony w wyznaczonym miejscu i unieruchomiony za pomocą hamulca lub blokady oraz zabezpieczony pasem mocującym – jeżeli pojazd jest w niego wyposażony;

2) wózków dziecięcych – pod warunkiem, że zostaną unieruchomione za pomocą blokady lub hamulca oraz ustawione równolegle do osi pojazdu i tyłem dziecka do kierunku jazdy;
3) rowerów – pod warunkiem, że zostaną umieszczone w wyznaczonym miejscu i prawidłowo zabezpieczone za pomocą pasów mocujących, z zastrzeżeniem § 5.

§ 4

Dopuszcza się przewóz w pojazdach jako bagażu podręcznego:

1) składanych hulajnóg, niewyposażonych w silnik – pod warunkiem, że są złożone i przewożone w opakowaniu transportowym lub trzymane w ręku w sposób nieprzeszkadzający innym pasażerom;
2) urządzeń wspomagających poruszanie się pieszych – w szczególności wrotek, rolek, deskorolek (w tym wyposażonych w silnik), nartorolek, nart – pod warunkiem, że są przewożone w opakowaniu transportowym lub trzymane w ręku w sposób nieprzeszkadzający innym pasażerom.

§ 5

Zabrania się przewozu w pojazdach:

1) rowerów i hulajnóg systemów współdzielonych (tzw. rowerów i hulajnóg miejskich);
2) rowerów i hulajnóg wyposażonych w silnik;
3) wózków rowerowych;
4) skuterów-wózków wyposażonych w silnik;
5) dwukołowców (tzw. *segway*) i jednokołowców (tzw. *monocykl*) wyposażonych w silnik;
6) hulajnóg, których nie można złożyć, z wyłączeniem małych hulajnóg dziecięcych przewożonych przez opiekuna towarzyszącego dziecku, w sposób nie przeszkadzający innym pasażerom;
7) wózków transportowych, z wyłączeniem toreb-wózków zakupowych;
8) innych pojazdów w rozumieniu przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Rozdział 4

Przewóz zwierząt domowych

§ 6

Dopuszcza się przewóz w pojazdach, z zastrzeżeniem § 7 i 8:

1) psów, pod warunkiem, że:
   a) pies ma założony kaganiec,
   b) pies jest trzymany na uwięzi (smyczy) przez pasażera mogącego utrzymać go w miejscu,
   c) posiada się szczelną torebkę na odchody psa,
   d) pies jest oznakowany chipem lub tatuażem,
   e) posiada się aktualne świadectwa szczepienia psa przeciwko wściekliźnie, paszport z wpisem o szczepieniu albo identyfikator szczepienia, wydany przez uprawnionego lekarza weterynarii,
   f) w przypadku psów ras uznawanych za agresywne – posiada się zezwolenia na utrzymanie psa rasy uznawanej za agresywną;
2) kotów i fretek pod warunkiem, że:
   a) są przewożone w podręcznej klatce transportowej, zabezpieczonej przed ucieczką zwierzęcia,
   b) posiada się aktualne świadectwa szczepienia ich przeciwko wściekliźnie, paszport z wpisem o szczepieniu albo identyfikator szczepienia, wydany przez uprawnionego lekarza weterynarii;
3) małych ssaków domowych, innych niż wymienione wymienione w pkt 1 i 2, oraz małych ptaków domowych, pod warunkiem, że są przewożone w podręcznej klatce transportowej, zabezpieczonej przed ucieczką zwierzęcia, lub innym pojemniku transportowym właściwym dla rodzaju zwierzęcia, niestwarzającym zagrożenia dla bezpieczeństwa pasażerów i pojazdu.

§ 7

1. Nieagresywne psy ras miniaturowych i małych oraz odpowiadające im miniaturowe i małe mieszańce mogą być przewożone:

1) bez kagańca i uwięzi (smyczy) – na rękach pasażerów lub
2) bez kagańca – na kolanach pasażerów siedzących.

2. W razie przewozu psa w podręcznej klatce transportowej, zabezpieczonej przed ucieczką zwierzęcia, § 6 pkt 1 lit a-c nie stosuje się.
3. W razie przewozu przez osobę niepełnosprawną psa asystującego § 6 pkt 1 lit a-c nie stosuje się pod warunkiem, że:
   1) pies asystujący zostanie wyposażony w specjalistyczną uprząż właściwą do rodzaju niepełnosprawności pasażera i oznakowaną właściwym napisem;
   2) pasażer ma certyfikat potwierdzający status psa asystującego.
4. Zwierzęta oraz klatki i pojemniki transportowe ze zwierzętami nie mogą być umieszczane na siedzeniach.

§ 8

Zabrania się przewozu w pojazdach zwierząt:

1) gospodarskich;
2) niebezpiecznych, jadowitych i podlegających ochronie gatunkowej;
3) egzotycznych, z wyłączeniem małych ptaków domowych,
4) w razie dozwolonego przewozu bez użycia klatki lub pojemnika transportowego – w stadach powyżej dwóch sztuk na jednego pasażera przewożącego zwierzęta.

Rozdział 5

Porządek i bezpieczeństwo

§ 9

1. Pasażer przewożący rower i zajmujący miejsce wyznaczone również dla osoby na wózku inwalidzkim lub osoby przewożącej dziecko w wózku dziecięcym jest zobowiązany do niezwłocznego ustąpienia tego miejsca osobie uprawnionej i opuszczenia pojazdu wraz z rowerem. Nieopuszczenie pojazdu jest traktowane jak niedozwolony przewóz rzeczy przekraczającej wymiary określone w § 2 ust. 1.
2. Pasażer przewożący dziecko w wózku dziecięcym i zajmujący miejsce wyznaczone również dla osoby na wózku inwalidzkim jest zobowiązany do niezwłocznego ustąpienia tego miejsca osobie na wózku inwalidzkim i ustawienia wózka w innym miejscu pojazdu,

w którym istnieje możliwość jego ustawienia w sposób określony w § 3 pkt 2, lub opuszczenia pojazdu wraz z wózkiem.

3. Pasażer zajmujący miejsce przeznaczone dla osoby niepełnosprawnej lub osoby z dzieckiem na ręku jest zobowiązany do niezwłocznego ustąpienia tego miejsca osobie uprawnionej.

§ 10

W pojazdach i na przystankach zabrania się:

1) palenia wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich, papierosów elektronicznych i wyrobów ziołowych;
2) spożywania napojów alkoholowych;
3) wnoszenia i używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych;
4) zakłócania krzykiem, hałasem, uciążliwymi dźwiękami lub innym wybrykiem porządku publicznego lub spokoju osób korzystających z komunikacji miejskiej;
5) gry na instrumentach muzycznych i używania urządzeń nagłaśniających, z wyłączeniem słuchawek;
6) żebrania;
7) prowadzenia działalności gospodarczej, w tym akwizycji, handlu lub innej działalności zarobkowej, bez zgody zarządcy;
8) prowadzenia publicznych zbiórek i rozdawnictwa, bez zgody zarządcy;
9) zwoływania i urządzania zgromadzeń, bez zgody zarządcy;
10) urządzania gier, o których mowa w ustawie o grach hazardowych;
11) umieszczania i usuwania napisów, ogłoszeń, reklam i rysunków, bez zgody zarządcy;
12) zanieczyszczania i zaśmiecania;
13) rozrzucania ulotek ogłoszeniowych i reklamowych;
14) niszczenia, w tym zamalowywania, uszkadzania lub czynienia niezdatnym do użytku;
15) pozostawiania bez opieki bagażu, pakunków oraz innych rzeczy poza miejscami do tego wyznaczonymi;
16) pozostawiania zwierząt bez dozoru;
17) wnoszenia i przewozu rzeczy o nieprzyjemnym zapachu, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących oraz wszelkich innych materiałów niebezpiecznych;

18) przewozu wszelkiej broni, z wyłączeniem broni będącej w posiadaniu funkcjonariuszy uprawnionych do jej przewozu na podstawie odrębnych przepisów;
19) wnoszenia i przewożenia rzeczy zabronionych na podstawie odrębnych przepisów;
20) wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkody materialne lub obrażenia ciała;
21) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych, w szczególności dających powód do zgorszenia.

§ 11

W pojazdach ponadto zabrania się:

1) spożywania napojów, także innych niż alkoholowe, z wyłączeniem niebarwionej wody niegazowanej przewożonej w zakręcanych butelkach plastikowych lub szczelnych bidonach/kubkach z ustnikiem o pojemności nie większej niż 0,7 l;
2) spożywania posiłków, z wyłączeniem pokarmów podawanych małym dzieciom w butelkach ze smoczkiem lub bidonach/kubkach z ustnikiem;
3) posługiwania się urządzeniami alarmowymi i awaryjnymi bez uzasadnienia;
4) wchodzenia osób nieuprawnionych do kabin sterowniczych oraz uruchamiania pojazdów;
5) nieuzasadnionego unieruchamiania lub zatrzymywania pojazdu, w szczególności przy użyciu hamulca awaryjnego;
6) wsiadania i wysiadania po sygnale odjazdu i podczas jazdy;
7) wsiadania i wysiadania poza przystankami, z wyłączeniem unieruchomienia pojazdu na skutek awarii lub wypadku;
8) wsiadania do pojazdu przed podstawieniem na przystanek odjazdowy;
9) przebywania w pojeździe po przyjeździe na przystanek końcowy;
10) wyrzucania przedmiotów na zewnątrz pojazdów;
11) wychylania się z okien pojazdu podczas jazdy;
12) umieszczania na miejscach do siedzenia nóg w obuwiu, zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić te miejsca;
13) przebywania na dachu, na zderzakach lub na innych nieprzeznaczonych do przewozu osób elementach konstrukcyjnych pojazdu;
14) przewozu rzeczy, w tym także rowerów, wózków dziecięcych i wózków inwalidzkich, oraz zwierząt w sposób zagrażający bezpieczeństwu i porządkowi w pojeździe,

stwarzający możliwość wyrządzenia szkody, przeszkadzający pasażerom lub narażający ich na niewygodę;

15) przewozu rzeczy umieszczonych na podłodze pojazdu w przejściu pomiędzy siedzeniami;
16) przewozu rowerów, wózków dziecięcych i wózków inwalidzkich w pojazdach nieprzystosowanych do ich przewozu i nieoznaczonych odpowiednimi piktogramami;
17) siadania na barierkach ochronnych zamontowanych w pojeździe i na elementach łączących człony pojazdu wieloczłonowego;
18) przebywania w promieniu pracy skrzydeł drzwi w czasie ich uruchamiania oraz przebywania w bezpośrednim sąsiedztwie drzwi sterowanych fotokomórką, w sposób uniemożliwiający ich zamknięcie;
19) przebywania na przednim pomoście, poza barierkami wyznaczającymi przestrzeń dla pasażerów, i ograniczania widoczności prowadzącemu pojazd;
20) przebywania w przedniej części pojazdu w strefie bezpieczeństwa epidemicznego;
21) otwierania drzwi pojazdu podczas jazdy;
22) opierania się o drzwi pojazdu podczas jazdy;
23) wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkody materialne lub obrażenia ciała.

§ 12

1. Pasażer może wsiadać do pojazdu i wysiadać z niego wszystkimi drzwiami, z wyłączeniem drzwi prowadzących do kabiny prowadzącego pojazd lub strefy bezpieczeństwa epidemicznego.
2. Pasażer, który chce skorzystać z przystanku „na żądanie", obowiązany jest uprzedzić o tym prowadzącego pojazd z odpowiednim wyprzedzeniem, umożliwiającym bezpieczne zatrzymanie pojazdu.
3. W pojazdach wyposażonych w odpowiednio oznakowane urządzenia do otwierania drzwi przez pasażera ma on prawo i obowiązek samodzielnie je otwierać.
4. Podczas wsiadania, przebywania w pojeździe, wysiadania, wchodzenia, przebywania na przystanku i wychodzenia pasażer jest zobowiązany do stosowania się do napisów i piktogramów o charakterze porządkowym.
5. Podczas ruchu pojazdu pasażer zajmujący miejsce stojące jest obowiązany do trzymania się poręczy lub uchwytu do tego przeznaczonego.

§ 13

1. Prowadzący pojazd po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy obowiązany jest niezwłocznie podjechać pojazdem do przystanku dla wsiadających w celu umożliwienia osobom oczekującym na przystanku wcześniejsze zajęcie miejsca w pojeździe, z wyłączeniem sytuacji, gdy prowadzący korzysta z przerwy w pracy wynikającej z odrębnych przepisów lub gdy ruch pojazdów na przystanku jest kierowany przez uprawnioną osobę.
2. Prowadzący pojazd ma obowiązek dać sygnał odjazdu z przystanku. Sygnał odjazdu może nastąpić po uprzednim sprawdzeniu, czy wszystkie osoby wsiadające są już wewnątrz pojazdu, a wysiadające opuściły go.
3. W pojazdach wyposażonych w automatyczne urządzenia do zamykania drzwi zabronione jest ruszanie z przystanku przed zamknięciem drzwi.